

Vastaukset vuoden 2025 arviointikertomuksen huomioihin

KHALL 05.10.2026 § 313

Valmistelija

Ari Virolainen

Tilivelvollisten viranhaltijoiden antamien selvitysten, pöytäkirjojen seuran-
nan, vuoden 2025 tilinpäätöksen ja muun seurannan perusteella tarkastus-
lautakunta on arvioinut kaupungin toiminnallisten ja taloudellisten tavoittei-
den toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta ja
tarkoituksenmukaisuutta vuodelta 2025. Tarkastuslautakunta antaa
valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään
arvioinnin tulokset.

Arviointikertomus on käsitelty kaupunginvaltuustossa 6.6.2026 § 31. Kau-
punginvaltuusto on hyväksynyt arviointikertomuksen sekä velvoittanut kau-
punginhallituksen ja lautakunnat ryhtymään toimiin arviointikertomuksessa
esitettyjen huomioiden johdosta sekä raporttoimaan näistä valtuustolle 15.
syyskuuta mennessä.

Valtuuston ja lautakuntien kokousaikataulusta johtuen vastineet annetaan
valtuuston lokakuun kokouksesta. Tästä on annettu tieto myös
tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on käsitellyt ja merkinnyt tiedoksi
arviointikertomuksen kokouksessaan 29.9.2026 § 72.
Arviointikertomuksessa ei ollut erityisesti kaupunkisuunnittelulautakuntaa
koskevia havaintoja.

Tekninen lautakunta on käsitellyt ja merkinnyt tiedoksi arviointi-
kertomuksen kokouksessaan 26.8.2026 § 115. Arviointikertomuksessa ei
ollut erityisesti teknistä lautakuntaa koskevia havaintoja.

Ympäristölautakunta on käsitellyt ja merkinnyt tiedoksi arviointi-
kertomuksen kokouksessaan 23.9.2026 § 32. Arviointikertomuksessa ei
ollut erityisesti ympäristölautakuntaa koskevia havaintoja.

Kulttuuri – ja vapaaikalautakunta on käsitellyt arviointikertomuksen
kokouksessaan 13.8.2026 § 62 ja antanut seuraavan lausunnon:

Arviointikertomuksen kohdassa 2.6. Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden
toteutuminen on esitetty kysymys

*Millä tavoin kaupunki on suunnitellut vähentävänsä kuntalaisten
liikkumattomuutta ja millä tavoin liikkumattomuuden kehitystä seurataan?*

Vastauksenaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaiset sivistys- ja
hyvinvointipalvelut toteavat seuraavaa:

Kankaanpään kaupunki edistää kuntalaisten liikkumista kehittämällä
liikuntapalveluja, parantamalla liikuntapaikkojen saavutettavuutta sekä
tukemalla eri-ikäisten kuntalaisten liikunnallista elämäntapaa. Uimahalli ja
liikuntakeskus ovat avoinna 325 päivää vuodessa, ulkoliikuntapaikat ovat
ympärivuotisessa käytössä ja kuntosali on uusien järjestelmien ansiosta
kuntalaisten käytettävissä vuoden jokaisena päivänä.

Liikkumattomuutta vähennetään monipuolisilla, eri kohderyhmille suunnatuilla toimenpiteillä. Hankerahoituksen avulla on järjestetty matalan kynnyksen liikuntaneuvontaa, toteutettu Harrastamisen Suomen mallia sekä kehitetty työikäisten liikunnallista elämäntapaa. Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia lisätään muun muassa lauantaisin yhteistyössä seurojen kanssa järjestettävällä Liikuntamaan toiminnalla, ja ikääntyneille järjestetään yhteistyössä vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa liikuntaa edistäviä tapahtumia. Lisäksi kaupunki järjestää kesäisin maksuttomia kesäjumppia eri puolilla Kankaanpäästä.

Liikuntapaikkaverkostoa kehitetään jatkuvasti eri käyttäjäryhmien tarpeisiin. Viime vuosina on toteutettu esimerkiksi senioripuisto ja minigolfrata. Liikuntapalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä urheiluseurojen, kyläyhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa liikuntamahdollisuuksien turvaamiseksi ja kehittämiseksi. Kaupunki osallistuu myös maakunnallisiin kehittämishankkeisiin sekä Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostoon, joiden kautta vahvistetaan kuntien välistä yhteistyötä, tuetaan seurojen toimintaa ja edistetään liikunnallista elämäntapaa.

Liikuntaan kannustetaan myös kohdennetuilla eduilla. Elokuusta 2026 alkaen esiopetuksessa oleville ja ensimmäisen luokan oppilaille sekä heidän huoltajilleen tarjotaan mahdollisuus kymmeneen maksuttomaan uintikertaan. Kutsuntaikäiset voivat käyttää uimahallia ja kuntosalia maksutta palvelukseen astumiseen saakka, ja yläkouluikäisille tarjotaan Nuorisopassin kautta 20 maksutonta uimahalli- tai kuntosalikäyntiä.

Liikkumattomuuden kehitystä seurataan osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta hyödyntämällä kansallisia ja paikallisia hyvinvointitietoja sekä arvioimalla toteutettujen toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Sivistyslautakunta on käsitellyt arviointikertomuksen kokouksessaan 18.8.2026 § 74 ja antanut seuraavan lausunnon:

Arviointikertomuksen kohdassa 2.6. Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen on esitetty kysymys

Millä tavoin kaupunki on suunnitellut vähentävänsä kuntalaisten liikkumattomuutta ja millä tavoin liikkumattomuuden kehitystä seurataan?

Vastauksenaan sivistyslautakunnan alaiset sivistys- ja hyvinvointipalvelut toteavat seuraavaa:

Perusopetuslain uudistus korostaa opetuksen järjestäjän velvollisuutta edistää oppilaiden liikunnallista elämäntapaa. Uudistuksen johdosta Kankaanpään kaupungin esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin on tehty paikalliset tarkennukset, jotka tulevat voimaan 1.8.2026. Tarkennuksilla vahvistetaan liikunnallisen toimintakulttuurin toteutumista koulujen arjessa sekä tuetaan fyysisen aktiivisuuden lisäämistä koulupäivän aikana.

Kouluissa liikunnallista elämäntapaa edistetään osana koulupäivän rakennetta siten, että jokaisessa koulussa on käytössä päivittäistä liikkumista lisääviä käytäntöjä. Näitä ovat esimerkiksi ohjatut ja valvotut aktiivivälitunnit sekä koulupäivän tauottaminen lyhyillä toiminnallisilla liikehetkillä. Lisäksi opettajia kannustetaan hyödyntämään toiminnallisia opetusmenetelmiä, joissa oppilaat liikkuvat oppitunnin aikana esimerkiksi piste- tai tehtäväkiertojen, parityöskentelyn tai ulkona toteutettavien oppimistehtävien avulla. Kouluissa toteutetaan myös erillisiä

liikuntateemaisia tapahtumia ja kampanjoita, kuten liikuntaviikkoja ja koulukohtaisia haasteita, joilla pyritään lisäämään oppilaiden päivittäistä aktiivisuutta ja vahvistamaan myönteistä asennetta liikkumiseen. Sekä perusopetuksessa että lukiossa toimii lisäksi jo vakiintuneesti liikuntaluokat.

Liikkumattomuuden ja fyysisen toimintakyvyn kehitystä seurataan perusopetuksessa vuosittain toteutettavien MOVE!-mittausten avulla. Mittaustulokset käsitellään koulukohtaisesti ja luokkatasolla, ja ne käydään läpi opettajien, kouluterveydenhuollon ja oppilashuoltoryhmän yhteistyönä. Tulosten perusteella tunnistetaan oppilaat, joilla on heikentynyt fyysinen toimintakyky, ja heille suunnataan tarvittaessa yksilöllistä tukea, ohjausta sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. MOVE!-tuloksia hyödynnetään myös koulun liikunnallisten toimintatapojen kehittämisessä, kuten välituntitoiminnan, oppituntien toiminnallisuuden ja koulupäivän rakenteen suunnittelussa.

Liikkumattomuutta on pyritty vähentämään myös hankerahoituksella, jolla perusopetukseen on palkattu koulu PT tukemaan nuoria kasvussa kohti tervellisiä elämäntapoja. Vuonna 2026 Kankaanpään kaupunki on lisäksi mukana valtakunnallisessa Fiksusti kouluun -hankkeessa, jolla pyritään lisäämään lasten ja nuorten päivittäistä liikkumista sekä vähentämään liikenteen päästöjä.

Kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan liittyvät seuraavat havainnot:

Millä tavoin kuntastrategiasta johdettujen tavoitteiden toteutumista seurataan ja millä tavoin seurantaa on ajateltu kehittää?

Tulosityksiköille annetussa talousarvion laatimisohjeessa on määritetty, että toiminnalliset tavoitteet, jotka annetulla määrärahalla tulee saavuttaa, on esitettävä selkeästi yksilöityinä.

Valmistelussa tulee huomioida, että kuntalain 110 §:n mukaisesti talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa. Tätä varten jokainen tavoite on ryhmitelty strategian mukaisena.

Annetun ohjeen mukaisesti tavoitteiden valmistelussa on kiinnitettävä erityisesti huomiota siihen, että ne ovat kuntalaisten kannalta olennaisia, selkeitä, kysyntään vastaavia, vaikuttavia sekä yksiselitteisesti ja helposti todettavia ja mitattavia.

Asetettavien tavoitteiden toteutumista kuvaamaan on asetettava mittarit, joiden perusteella voidaan todeta tavoitteiden saavuttaminen tilivuoden aikana ja erityisesti sen lopussa. Tavoitteiden tulee kuvata haluttua tulosta, ei niinkään tekemistä.

Ohjeen mukaisen toiminnan kehittämiseen panostetaan sisäisellä koulutuksella esihenkilöinfojen yhteydessä, sekä uusilla talousarviopohjilla.

Millä toimenpiteillä on suunniteltu vähentää sairauspoissaolojen määrää?

Sairauspoissaolojen vähentämiseksi panostetaan erityisesti ennaltaehkäisevään työkykyjohtamiseen, työhyvinvoinnin tukemiseen sekä varhaiseen puuttumiseen. Työterveyshuollon kanssa tehtävää yhteistyötä jatketaan työkykyriskien tunnistamiseksi ja oikea-aikaisen tuen järjestämiseksi."

Millä tavoin luottamushenkilöitä on perehdytetty/tullaan perehdyttämään toisaaalrta kunnallishallinnon yleisiin asioihin ja toisaalta kyseisen toimielimen substanssiasioihin?

Luottamushenkilöille on järjestetty yhteinen perehdytyskoulutus, jossa on käsitelty kunnallishallinnon keskeisiä asioita, kuten kuntalakia, hallintolakia, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden rooleja sekä kokousmenettelyjä. Lisäksi kaikilla luottamushenkilöillä on käytössään Eduhousen koulutuspalvelu. Toimielinkohtaisesta perehdyttämisestä ovat vastanneet toimielinten esittelijät oman toimielimensä tehtävien ja substanssiasioden osalta.

Kaupungin tulosityksiköt ja lautakunnat ovat käsitelleet arviointikertomuksen ja niiden perusteella on laadittu edellä olevan esittelytekstin mukainen vastine.

Yritysvaikutukset	Tarkoituksenmukaisesti ja tuloksellisesti perustellusti järjestetyt kaupungin palvelut tukevat alueen yritystoimintaa ja elinvoimaa.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy esittelytekstin mukaiset vastaukset ja päättää antaa ne tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	valtuusto, tarkastuslautakunta
Lisätietoja antaa	talousjohtaja Ari Virolainen, 044 577 2241 kaupunginjohtaja Mika Hatanpää, 044 577 2210

KVALT 12.10.2026
2959/00.03.01/2026

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen hyväksymän vastineen vuoden 2025 arviointikertomuksen huomioihin.

Päätös
